

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akadska godina:
2024/2025

Semestar:
Zimski

Studiji:

Diplomski sveučilišni
studij Povijest
(nastavnički) (R)
(izborni)
Povijest (R) (izborni)
Sociologija -
Upravljanje i javne
politike (R) (izborni)
Povijest
(dvopredmetni) (R)
(izborni)
Sociologija
(dvopredmetni) (R)
(izborni)

Godina studija:
1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Od dijalektologije ka sociolingvistici (kopija 01.12.2024. 12:08)

Status kolegija:
Obvezni

ECTS bodovi: 5

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

30

Seminar

15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS - prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Galović Filip

Akademski stupanj/naziv:

Kontakt e-mail:

filip.galovic@unicath.hr

Telefon:

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Opis kolegija

U okviru se kolegija obrađuju pojedine dijalektološke i sociolingvističke teme. U prvome dijelu kolegija studenti se, osim što se upoznaju s dijalektologijom kao jezikoslovnom disciplinom, njezinim predmetima i metodama u istraživanjima, kao i s temeljnim dijalektološkim terminima, susreću s raznolikosti i bogatstvom hrvatskih mjesnih govora te njihovim bitnim dijalektalnim osobinama. U drugome dijelu kolegija studenti se, osim što se upoznaju sa sociolingvistikom kao jezikoslovnom disciplinom, njezinim predmetima i metodama u istraživanjima, kao i s temeljnim sociolingvističkim terminima, susreću sa složenom jezičnom situacijom u gradovima koja je uvjetovana raznim čimbenicima, ponajprije društvenima, te se u nizu tematskih blokova upoznaju s odabranim sociolingvističkim temama kroz koje se nastoji da isti uoče i razumiju određene odnose između jezika i društvenih kategorija te ostale sociolingvističke pojave.

- Bernstajn, Bazil. 1979. Društvena klasa, jezik i socijalizacija. U: *Jezik i društvene klase*, 121-147. Beograd: Beogradski izdavačko-grafički zavod.;
- Brozović, Dalibor; Ivić, Pavle. 1988. Narječja. U: *Jezik srpskohrvatski/hrvatskosrpski, hrvatski ili srpski*, 54-99. Zagreb: Jugoslavenski leksikografski zavod Miroslav Krleža.;
- Brozović, Dalibor. 1997. Narječja hrvatskoga jezika. *Hrvatski leksikon 2*, 155-156. Zagreb: Leksikografski zavod Miroslav Krleža.;
- Brozović, Dalibor. 1996. Sociolingvistika prema genetskoj i tipološkoj lingvistici. *Suvremena lingvistika 22/41-42*: 87-94.;
- Bugarski, Ranko. 2005. *Jezik i kultura*. Beograd: Biblioteka XX vek. (poglavlja: „Pol i rod u jeziku“, 53-66; „Jezik se ne čuva zabranama“, 263-268);
- Bugarski, Ranko. 2009. Teorijske osnove urbane dijalektologije. U: *Evropa u jeziku*, 77-102. Beograd: Biblioteka XX vek.;
- Chambers, Jack; Trudgill, Peter; Schilling-Estes, Natalie (eds.). 2002. *The Handbook of Language Variation and Change*. Oxford: Blackwell.;
- Downes, William. 1998. *Language and Society*. Cambridge: Cambridge University Press.;
- Ferguson, Charles Albert. 1983. Diglosija. *Argumenti 6/1-2*: 179-186.;
- Granić, Jagoda (ur.). 2006. *Jezik i mediji – jedan jezik: više svjetova*. HDPL: Zagreb – Split. (odabrani članci);
- Granić, Jagoda. 1999. Jezik i politike. U: *Teorije i mogućnosti primjene pragmalingvistike: zbornik radova sa savjetovanja Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku*, 279-284. Zagreb – Rijeka: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku.;
- Halwachs, Dieter W. 2007. Sociolingvistika. U: *Uvod u lingvistiku*, 217-243. Glovacki-Bernardi Zrinjka (ur.). Zagreb: Školska knjiga.;
- Ivić, Milka. 2001. Sociolingvistika. U: *Pravci u lingvistici 2*, 125-142. Beograd: Biblioteka XX vek.;
- Kapović, Mate. 2004. Jezični utjecaj velikih gradova. *Rasprave Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje 30*: 97-105.;
- Lev, Michael. 2014. Social dimensions of language change. U: *The Routledge Handbook of Historical Linguistics*. Bower, Claire; Evans, Bethwyn (eds.). Abingdon – New York: Routledge.;
- Magner, Thomas. 1983. Gradski dijalekti u Jugoslaviji. *Argumenti 6.1-2*: 187-195.;
- Meyerhoff, Miriam. 2006. *Introducing Sociolinguistics*. London – New York: Routledge.;
- Milroy, James; Milroy, Lesley. 1985. Linguistic change, social network and speaker innovation. *Journal of Linguistics 21*: 339-384.;
- Peti-Stantić, Anita; Stanojević, Mateusz-Milan; Antunović, Goranka (ur.). 2014. *Standardni jezici i sociolekti u 21. stoljeću. Zbornik radova s međunarodnoga znanstvenoga skupa Hrvatskoga društva za primijenjenu lingvistiku održanog 18. do 20. travnja 2013. u Dubrovniku*. Zagreb: Hrvatsko društvo za primijenjenu lingvistiku. (odabrani članci);
- Sočanac, Lelija i dr. 2005. *Hrvatski jezik u dodiru s europskim jezicima*. Zagreb: Nakladni zavod Globus.;
- Stolac, Dijana; Vlastelić, Anastazija. 2014. *Jezik reklama*. Zagreb – Rijeka: Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci.;
- Škiljan, Dubravko. 1988. *Jezična politika*. Zagreb: Naprijed.;
- Wardhaugh, Ronald. 2010. *An Introduction to Sociolinguistics*. (6th edn). Oxford: Blackwell. (odabrani dijelovi);
- Zečević, Vesna. 2000. *Hrvatski dijalekti u kontaktu*. Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.;
- Materijali s kolegija.

Obveze studenta

Literatura

Obavezna

1. Izdvojiti predmet, metode i ciljeve dijalektologije i sociolingvistike.
2. Razlučiti temeljne termine iz dijalektologije i sociolingvistike.
3. Otkriti određene dijalektalne osobitosti u zvučnim zapisima hrvatskih organskih idioma, dijalektalnim tekstovima, kao i svakodnevnoj komunikaciji s govornicima hrvatskoga jezika.
4. Utvrditi složenu jezičnu situaciju u gradovima.
5. Procijeniti pojedine odnose između jezika i određenih društvenih kategorija te ostale sociolingvističke pojave.
6. Provesti istraživanje poštujući etičke standarde.

Dopunska

- Galović, Filip. 2016. *Hrvatska dijalektologija*. (interna skripta);
- Jutronić, Dunja. 2010. *Spliski govor. Od vapura do trajekta*. Split: Naklada Bošković. (poglavlja: „Socijalna ili urbana dijalektologija“, 14–18; „Jezične promjene“, 18–21; „Razlike između tradicionalne i urbane dijalektologije“, 21–23; „Socijalna/urbana dijalektologija u nas“, 23–26; „Jezik grada“, 26–28);
- Lukežić, Iva. 2012. *Zajednička povijest hrvatskih narječja*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada – Filozofski fakultet u Rijeci – Katedra Čakavskoga sabora Grobinščine;
- Radovanović, Milorad. 2003. *Sociolingvistika*. Sremski Karlovci – Novi Sad: Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića;
- Trudgill, Peter. 2000. *Sociolinguistics. An Introduction to Language and Society*. London: Penguin Books. (odabrani dijelovi)

Način ispitivanja i ocjenjivanja

Uvjeti ispita

1. Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskomu programu i izvedbenomu nastavnomu planu
2. Stjecanje minimalnoga uspjeha od 35% tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti

Način polaganja ispita

- Kontinuiranim vrednovanjem studentskoga rada dolazi se do ukupne ocjene koja je temeljena na bazi 100 bodova:
- dovoljan (2): 50 – 64 bodova
- dobar (3): 65 – 79 bodova
- vrlo dobar (4): 80 – 89 bodova
- zvrstan (5): 90 i više bodova
- Način stjecanja bodova:
- a) Nastavne aktivnosti – 70% ocjene
- 1) istraživanje – max. 25 bodova
  - 2) samostalni rad – max. 30 bodova
  - 3) kolokvij – max. 15 bodova
- b) Završni ispit – 30% ocjene

Način ocjenjivanja

Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1.2	0
Istraživanje	0.95	25
Samostalni rad	1.14	30
Kolokvij-međuispit	0.57	15
Ukupno tijekom nastave	3.86	70
Završni ispit	1.14	30
UKUPNO BODOVA (nastava + zav. ispit)	5	100

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE